

Asia: VN/18780/2023

Lausuntopyyntö valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelmasta. (SOVA-lain mukainen ympäristöarviointi).

Lausunnonantajan lausunto

Onko valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun ja vuorovaikutuksen järjestämiseen näkemyksiä?

Suomen liikenneinfran kilpailukenttä on täysin globaali, ja siksi liikenteen kehittäminen vaatii pitkäjänteistä, yli hallituskausien menevää strategista suunnittelua ja rahoitusta. Pitkän aikavälin näkymä ja sen johdonmukainen toteuttaminen on kaupalle tärkeää, sillä kauppa toimii ja palvelee valtakunnallisesti koko Suomessa. Tarvitaan ratkaisuja, jotka mahdollistavat sekä sujuvan ja vähäpäästöisen liikenteen että kohtuuhintaiset kuljetukset valtakunnallisesti.

- Suunnitelman valmistelussa ja vuorovaikutuksessa kaupan alan on oltava kiinteästi mukana. Kaupan alalla tarkoitetaan:

o kuluttajia palvelevaa päivittäistavarakauppaa

o kuluttajia palvelevaa erikoistavarakauppaa

o teollisuutta ja rakentamista palvelevaa teknistä kauppaa.

Kohdistuuko voimassa olevan valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelman visioon tai tavoitteisiin muutostarpeita? Mikäli kyllä, millaisia muutostarpeita ja miksi? (Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelman sivut 10-11).

- Kaupan ala on riippuvainen sekä työvoiman liikkuvuudesta että tavaravirtojen sujuvuudesta niin kotimaassa kuin rajojen yli. Logistiikan toimivuus ja kustannustehokkuus ovat kuluttajille, asiakasyrityksille ja kaupalle tärkeitä. Kauppa palvelee kuluttajia ja yrityksiä valtakunnallisesti: kaupungeissa, maakunnissa ja syrjäseudulla.

- Kaupan liitto on tyytyväinen vision rahoitusta koskevaan osuuteen, jossa todetaan visioksi vuonna 2050: "Liikkumisen ja logistiikan kustannukset ovat pienentyneet". Kaupan alalle ja koko suomalaiselle yhteiskunnalle on tärkeää, että nykyinen liikennejärjestelmän käyttäjiin kohdistuva kustannustaso ei nouse. Näin varmistetaan kuluttajien ostovoima.

- Pitkällä aikavälillä on kiinnitettävä huomiota pääväylien modernisointiin sekä huonokuntoisten teiden ja ratojen korjausvelan kiinni kuromiseen. Pääväylien modernisointi parantaisi Suomen kilpailukykyä, saavutettavuutta ja huoltovarmuutta. Kuljetusten taloudellisuus, turvallisuus ja hiilineutraalius edistyisivät merkittävästi.

- Modernisointi tarkoittaa moottoritieosuuksien pidentämisiä, lisää kaistoja sekä nykyistä leveämpiä teitä. Junaliikenteessä rataverkon modernisointi edellyttää lisää kaksi- ja moniraiteisia yhteysvälejä. Lisäkaistojen ja -raiteiden rakentamisen myötä tavara- ja henkilöliikenne mahtuvat sujuvasti samaan liikennejärjestelmään. Se näkyy nopeutuvina matkoina ja kuljetuksina sekä onnettomuuksien vähenemisenä.

- Liikenneympäristön laatuun, siis teiden, katujen, raideyhteyksien ja muiden liikenneväylien kuntoon olisi visiossa ja tavoiteasetannassa otettava kantaa toteamalla esimerkiksi: ”liikenneväylien tekninen kunto ja ylläpito mahdollistavat niiden täysipainoisen käytön kaikkina vuoden- ja vuorokaudenaikoina.”

-liikenne-energian jakeluverkkoon; sen kattavuuteen ja toimivuuteen, olisi otettava kantaa myös visiossa.

Onko suunnitelman vaikutusarviointiin ja SOVA-lain (8.4.2005/200 Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista) mukaisen ympäristöarvioinnin valmisteluun näkemyksiä?

Saavutettavuus koko valtakunnan alueella

- s. 28 ”Alueiden sisäisen saavutettavuuden alla käsitellään myös maaseudun ja syrjäisten alueiden saavutettavuutta. Tällöin on kysymys esimerkiksi maa- ja metsätilojen sekä puunhankinta-alueiden tieyhteyksistä, saariston maantielautoista ja yhteysaluspalveluista sekä harvaan asuttujen alueiden julkisen liikenteen yhteyksistä.” Maaseudulla ja syrjäisillä alueilla myös asuu ihmisiä ja on kaupan alan yksiköitä. Näiden tarvitsema jakelu-, palvelu- ja muu liikenne kuuluu myös tähän. Olisi myös mainittava liikennejärjestelmän ylläpito ja kunto yleisesti. Näillä on vaikutusta saavutettavuuteen.

-Liikenneverkon, erityisesti tiestön kunto

o

Kaupan ala esittää huolensa jakeluliikenteen mahdollisuuksiin liikkua syrjäisillä seuduilla ympäri vuoden

- Vaikutukset ekologiseen kestävyteen

o

Liikennesähkön ja muiden kestävien liikenne-energian lähteiden toimiva ja kattava jakeluverkko on tärkeä tekijä ekologisen kestävyden ja saavutettavuuden näkökulmasta.

Hiilamo Simo
Kaupan liitto ry

